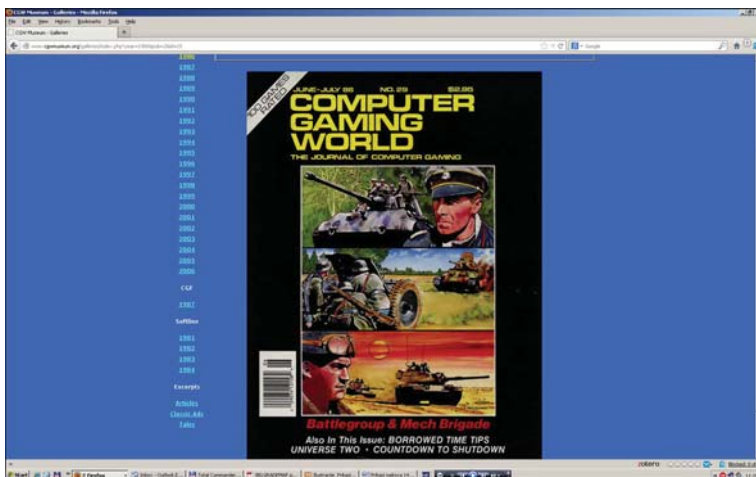

Слободан Мандић, историчар
Историјски архив Београда

Прикази сајтова (веб-адресар) XIV

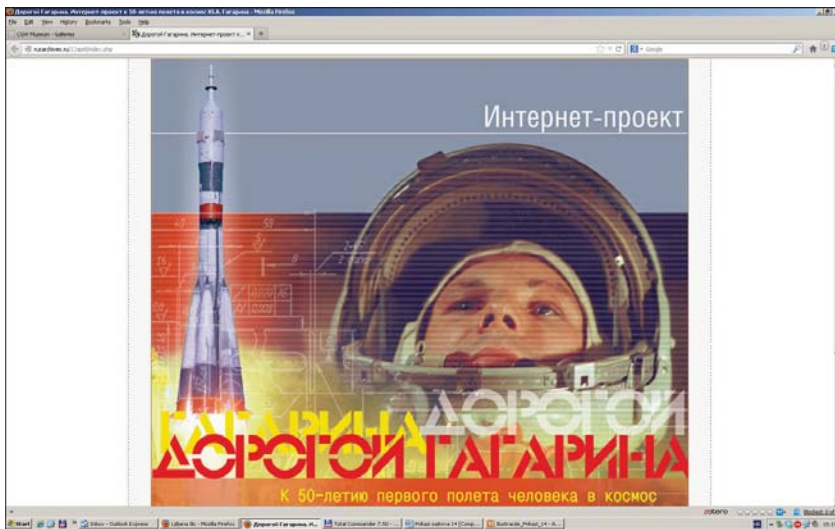
The Computer Gaming World Museum, <<http://www.cgwmuseum.org>>
(18. I 2013).

Компјутерске игре представљају саставни део савременог процеса свеопште информатизације и умрежавања, који се широм света одвија огромном брзином, мењајући познату стварност, друштвену и физичку, а истовремено и наша виђења обе те стварности. Сајт „Музеј света“ компјутерских игара посвећен је заштити и презентацији свега што је у вези са првим часописом специјално посвећеном компјутерским играма. Главна секција сајта је *Галерија*, која садржи скенирану колекцију свих 268 бројева часописа, од првог броја који је изашао у новембру 1981, па до последњег броја из новембра 2006. године. Ова архива нуди могућност праћења рађања и експанзије индустрије која је данас битно различита од онога што је била у свом почетном стадијуму развоја. Такође сајт може бити и одлично полазиште за истраживање компјутерских игара са историјском тематиком, које су за двадесет и пет година излажења часописа свакако знатно заступљене. Овде треба поменути и наш часопис Свет компјутера, који је почео да излази у Београду у октобру 1984. године, као посебно издање „Политикиног“ часописа *Свет*.

Федеральное архивное агентство (Росархив), 2011,
Электронный проект „Дорогой Гагарина. К 50-летию первого полета человека в космос”, <<http://rusarchives.ru/12april/index.php>> (31. I 2013).

Интернет-презентација посвећена обележавању педесет година од првог лета човека у свемир посетиоцима даје на увид драгоцене одабир архивске грађе из различитих руских установа. У неколико тематских целина на овој локацији су приказани документи који покривају најразличитије аспекте овог догађаја, али и других епизода из историје истраживања свемира: званична документација, фотографије, слике, часописи, мапе, свеске, белешке, писма. У осталим пропратним секцијама сајта посетиоци се могу детаљније упознати са историјом првог човековог лета у космос, додатним информацијама у вези с тим, али и са другим пројектима везаним за обележавање самог јубилеја у Русији, кратком биографијом Јурија Гагарина, тематским списком литературе, а понуђена је и могућност напредне претраге доступних информација.

Digital Innovation South Africa, 2009, <<http://www.disa.ukzn.ac.za>> (18. I 2013).

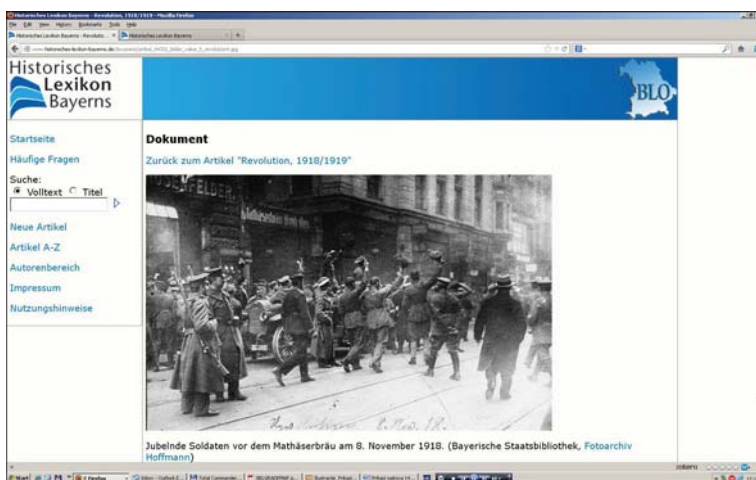
Презентација Универзитета Квазулу–Натал (KwaZulu-Natal) у Дурбану посвећена је прикупљању и давању на располагање информација о друштвеној и политичкој историји Јужне Африке, првенствено времену борбе за слободу

од 1950. године (Закон о попису становништва), па до првих демократских избора 1994. године, а тематски су покривене области попут апартхејда, борбе за црначка грађанска права и рада Афричког националног конгреса. Главни одељак сајта усмерен је на претрагу позамашне дигиталне колекције докумената, што се може чинити на два начина: тематски, тј. према врсти извора (чланци, мапе, постери, штампа, поезија, биографије, литература, интервјуи, мапе, музика, говори, резолуције, сведочења, видео-снимци и др.) и путем опције за напредну претрагу, према задатим критеријумима. Поред тога, аутори су дали доста релевантних информација, које посетиоце сајта упућују на стручне радове, презентације, друге сајтове и пројекте, а које садржај дигитализованог материјала обогаћују теоретским претпоставкама и проблемском анализом полова на дигитализацији архивске грађе.

Historisches Lexikon Bayerns, <www.historisches-lexikon-bayerns.de> (18. I 2013).

Настао као резултат регионалне сарадње неколико државних институција, „Историјски лексикон Баварске“ представља научну онлајн енциклопедију баварске историје. Једноставан дизајн сајта омогућује посетиоцу веома лако и брзо сналажење. Основни мени садржи неколико секција: недавно објављени чланци, абecedни индекс свих одредница са њиховим садржајем, поље за унос података и рад на чланцима за регистроване ауторе, импресум, услове коришћења приказаног материјала. Нарочито треба истаћи обогаћеност чланака великим бројем архивских докумената, илустрација, фотографија, аудио-снимака, те

хиперлинковану структуру текста, што овом лексикону даје посебну вредност и што га значајно одваја од издања овога типа на које смо навикли пре масовног уласка рачунара у употребу.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Sveučilišna knjižnica u Puli,
Istarske novine online (INO) – Prva istarska virtualna knjižnica, 2007,
 <<http://www.ino.com.hr>> (18. I 2013).

Настала као резултат пројекта који је покренула Свеучилишна књиžница у Пули 2005. године, Прва истарска виртуелна библиотека посетиоцима сајта омогућава мрежни приступ дигитализованој колекцији старих новина које су

излазиле у Истри у другој половини XIX и у првој половини XX века. Претражива база дигиталне збирке садржи 35.250 страница старих новина објављених у Истри на хрватском, италијанском и немачком језику, а у плану је укључивање и истарских новина на словеначком језику. Одељак *Прегледавање* садржи попис наслова новина, са распоном година излажења (где је за сваки појединачни наслов омогућен улазак кликом и добијање више информација о самом листу), упутство за коришћење и поља за унос, где је омогућена комбинација претраге података према кључној речи, наслову издања, години и броју. Ова презентација одличан је пример квалитетног представљања националне културне баштине, укључујући и баштину других народа, а колекција ће садржајно бити занимљива и ширем кругу корисника (нпр. информације из времена југословенске државе или Првог светског рата). Поред изузетно једноставног и сведеног менија за употребу дигитализоване колекције старих новина, треба похвалити и прегледно изложене информације у рубрици *О пројекту*, где се посетиоци сајта, између осталог, могу информисати и о разлозима покретања пројекта дигитализације, циљевима, како је текао сам ток поступка дигитализације и представљања на Интернету, или зашто су старе новине претходно микрофилмоване.

Archivio Multimediale della Memoria dell'Emigrazione Regionale (AMMER), <<http://www.ammer-fvg.org>> (18. I 2013).

Мултимедијални архив сећања регионалне емиграције дигитални је архив који сакупља и приказује фотографије, документе и аудио-снимке интервјуа емиграната из италијанске регије Фрулија Венеција Ђулија. У почетку је Архив садржао сто интервјуа, са пет хиљада фотографија сакупљених у Аргентини

и Уругвају, а с временом су истраживања усмерена даље, ка свим земљама докле су досезали миграциони таласи из ове регије, тако да база данас садржи 745 интервјуа и скоро 15.000 фотографија. Материјал потиче из различитих институција, архива, приватних и јавних установа, а сајт је дизајниран тако да емигрантима, њиховим породицама и потомцима омогућује директно допуњавање материјала. У функцији боље интеракције са корисницима сајта је и мултијезично осмишљени карактер презентације (италијански, фурлански, словеначки, енглески, француски, кастиљански, немачки, португалски). На сајту је доступна и општа студија о историји емиграције из овог региона, те посебна студија за сваку земљу за коју постоје подаци у бази. Претрага материјала може се обавити комбинацијом неколико параметара (Имена, „Ко, шта, где, када”, Интервјуи, Мапе, Лента времена, Путовања, Приче емиграната). Пројекат је настао и развија се у сарадњи државних институција регије са универзитетима у Трсту и Удинама.